

Første Mosebok /Genesis / Bereshit

Parasha 12 Torah Vayechi (Og han levde).

[Kapittel 47](#)

[Kapittel 48](#)

[Kapittel 49](#)

[Kapittel 50](#)

Parashah 12 haftarah

[Første kongebok 2:1 – 2:12](#)

Parashah 12 brit chadashah

[Apostlenes gjerninger 7:9 – 7:16](#)

[Hebreerne 11:21 – 11:22](#)

[Første Kefa / Peter 1:3 – 1:9](#)

[Første Kefa / Peter 2:11 – 2:17](#)

Kapittel 47

¹²⁸ Ja'akåv levde i landet Mitsrajim i sytten år. Ja'akåvs levedager ble hundre og førtisyv år. ²⁹ Da det nærmet seg tiden da Israel skulle dø, kalte han til seg sin sønn Jåsef og sa til ham: «Hvis jeg nå har funnet nåde for dine øyne, så ber jeg deg, legg hånden under hoften min, og vis meg barmhjertighet og trofasthet! Du må ikke begrave meg i Mitsrajim! ³⁰ Men la meg få hvile hos mine fedre! Før meg ut av Mitsrajim og begrav meg på gravstedet deres!» Han sa: «Jeg skal gjøre som du har sagt.» ³¹ Da sa han: «Sverg på det for meg!» Og han sverget for ham. Så tilba Israel idet han bøyd seg over hodegjerdet på sengen.

Kapittel 48

¹ Etter at dette hadde hendt, skjedde det at det ble sagt til Jåsef: «Se, din far er syk.» Da tok han med seg sine to sønner, Manasse og Efraim. ² Det ble fortalt til Ja'akåv: «Se, din sønn Jåsef kommer til deg.» Israel samlet den kraften han hadde og satte seg opp i sengen. ³ Så sa Ja'akåv til Jåsef: «El Shaddai viste seg for meg i Los i K'naans land, og Han velsignet meg. ⁴ Han sa til meg: «Se, Jeg skal gjøre deg fruktbar og gjøre deg meget tallrik, og Jeg gjør deg til en skare av folkeslag. Jeg skal gi dette landet til din slekt etter deg som en evig eiendom.» ⁵ Se nå, de to sønnene dine, Efraim og Manasse, som ble født til deg i Mitsrajim, før jeg kom ned til deg i Mitsrajim, de skal være mine. Slik som Re'oven og Shim'ån er mine, skal de være mine. ⁶ Men de barna du blir far til etter dem, skal være dine, men når det gjelder arven deres, skal de kalles med navnene til sine brødre.

⁷ Og jeg, da jeg kom fra Paddan, døde Rachel ved min side i K'naans land, bare et lite stykke vei fra Efrat. Jeg begravde henne der ved veien til Efrat, det er Beit-Lechem.»

⁸ Da så Israel Jåsefs sønner og sa: «Hvem er disse?» ⁹ Jåsef sa til sin far: «Disse er mine sønner, som Elåhim har gitt meg her.» Og han sa: «Jeg ber deg, før dem bort til meg, så skal jeg velsigne dem.» ¹⁰ Israels øyne var blitt svake med alderen, så han kunne ikke se. Så Jåsef førte dem bort til ham, og han kysset dem og omfavnet dem. ¹¹ Israel sa til Jåsef: «Jeg hadde ikke forventet at jeg skulle få se ditt ansikt. Men se, nå har Elåhim også vist meg din slekt!» ¹² Så førte Jåsef dem bort fra plassen ved knærne hans, og han bøyde seg ned med ansiktet mot jorden. ¹³ Jåsef tok dem begge, Efraim med sin høyre hånd mot Israels venstre hånd, og Manasse med sin venstre hånd mot Israels høyre hånd, og førte dem bort til ham. ¹⁴ Så rakte Israel fram sin høyre hånd og la den på hodet til Efraim, som var den yngste, og sin venstre hånd la han på hodet til Manasse. Slik la han hendene sine i påle, selv om Manasse var den førstefødte. ¹⁵ Han velsignet Jåsef og sa: «Den Elåhim som mine fedre vandret med – Avraham og Jitzchak vandret for Hans ansikt – Den Elåhim som har vært min Hyrde fra jeg ble til og helt til denne dag, ¹⁶ Engelen, min Forløser fra alt ondt, Han velsigne guttene! I dem skal mitt navn nevnes, og mine fedre, Avrahams og Jitzchaks navn. Må de vokse og bli store på jordens midte!»

¹⁷ Da Jåsef så at hans far la den høyre hånden på Efraims hode, var dette galt i hans øyne. Derfor grep han tak i hånden til sin far for å ta den bort fra Efraims hode og legge den på Manasses hode. ¹⁸ Jåsef sa til sin far: «Ikke slik, min far, for denne er den førstefødte. Legg din høyre hånd på hodet hans!» ¹⁹ Men hans far avviste det og sa: «Jeg vet det, min sønn, jeg vet det. Han skal også bli et folk, og han skal også bli stor. Likevel skal hans yngre bror bli større enn ham, og hans slekt skal bli til hedningenes fylde.» ²⁰ Så velsignet han dem på den dagen og sa: «Ved deg skal Israel velsigne og si: Må Elåhim gjøre deg som Efraim og Manasse!» Slik satte han Efraim foran Manasse.

²¹ Så sa Israel til Jåsef: «Se, jeg skal dø, men Elåhim skal være med dere og føre dere tilbake til landet til deres fedre. ²² Jeg gir deg en del mer enn dine brødre, et område jeg tok fra emårittenes hånd med mitt sverd og min bue.»

[Til toppen](#)

Kapittel 49

¹ Ja'akåv kalte til seg sine sønner og sa: «Kom sammen, så jeg kan fortelle dere det som skal skje med dere i dagene som kommer: ² Samle dere og hør, dere Ja'akåvs sønner, og hør på Israel, deres far.

³ Re'oven, du er min førstefødte, min styrke og den første av min kraft, fremst i rang og fremst i makt. ⁴ Ustyrlig som vann skal du ikke nå høyest, for du steg opp i din fars seng. Da skjendet du den; han gikk opp i mitt leie.

⁵ Shim'ån og Levi er brødre. Deres våpen er redskaper til vold. ⁶ Min sjel må ikke komme inn i deres råd. Min ære må ikke delta i deres forsamling. For i sin vrede slo de en mann i hjel,

og i sin egenrådighet skar de knehasen over på en okse. ⁷ Forbannet være deres vrede, for den er voldsom, og deres raseri, for det er grusomt. Jeg vil skille dem i Ja'akåv og spre dem i Israel.

⁸ J'hodah, du er den dine brødre skal prise. Din hånd skal hvile på dine fienders nakke. Din fars sønner skal falle på kne for deg. ⁹ J'hodah er en ungløve. Fra røvet bytte har du reist deg opp, min sønn. Han legger seg ned, han strekker seg ut som en løve, ja, som en løvinne, hvem kan få ham opp? ¹⁰ Kongespiret skal ikke vike fra J'hodah, heller ikke herskerstaven fra hans føtter, før Shilåh kommer. Ham skal alle folkeslag lyde. ¹¹ Han binder sitt esel til vintreet, og eselfolen til den edle vinranken. Han vasker sin kledning i vin, og sin kjortel i druenes blod. ¹² Hans øyne er mørkere enn vin, og Hans tenner hvitere enn melk.

¹³ Z'volon skal bo ved havets kyst. Han skal være en havn for skipene, og ha sin grense opp mot Tsidån.

¹⁴ Jissakar er et kraftig esel, som legger seg ned under byrdene. ¹⁵ Han så at hvilen var god, og at landet var herlig. Han bøyd ryggen for å bære, og ble til en ufri slave.

¹⁶ Dan skal dømme sitt folk, som en av stammene i Israel. ¹⁷ Dan skal være en slange ved veien, en giftslange ved stien, som biter hesten i hovene, så rytteren faller bakover. ¹⁸ Jeg har ventet på Din frelse, YHVH!

¹⁹ Gad, en hær skal overfalle ham, men han skal selv forfølge dem til deres hæl.

²⁰ Margfull er maten fra Asjer, og han skal by fram fine kongelige retter. ²¹ Naftali er en hind som er sluppet fri. Han taler vakre ord.

²² Jåsef er en fruktbar vinkvist, en fruktbar vinkvist ved en kilde. Grenene strekker seg over muren. ²³ Bueskytterne ga ham bitter sorg, de skjøt på ham og hatet ham. ²⁴ Men hans bues styrke holdt, og hans hendes armer ble smidige ved hendene til Ja'akåvs Mektige, der Hyrden kommer fra, Israels Klippe, ²⁵ ved din fars Elåhim, som skal hjelpe deg, og ved El Shaddai, som skal velsigne deg med velsignelser fra Himmelen der oppe, velsignelser fra dypet som folder seg ut der nede, velsignelser fra bryster og morsliv. ²⁶ Din fars velsignelser er blitt større enn mine forfedres velsignelser, og har nådd grensene for de evige høyder. De skal komme over Jåsefs hode, over issen på ham som ble fyrsten for sine brødre.

²⁷ Benjamin er en glupsk ulv. Om morgenen spiser han byttet, om kvelden deler han ut sitt rov».

²⁸ Alle disse er Israels tolv stammer, og dette er hva deres far talte til dem. Og han velsignet dem. Han velsignet hver av dem med den velsignelse hver skulle ha.

²⁹ Etterpå bød han dem og sa til dem: «Jeg skal nå forenes med mitt folk. Begrav meg sammen med mine fedre i hulen som er på jordet til hetitten Efrån, ³⁰ i hulen som er på jordet ved Makpela, som er utenfor Mamre i K'naans land, og som Avraham kjøpte sammen med jordet til hetitten Efrån, for å ha en eiendom til gravsted. ³¹ Der begravde de Avraham

og hans kone Sara, der begravde de Jitzchak og hans kone Rivka, og der begravde jeg Lea.

³² Jordet og hulen som er der, ble kjøpt fra Chets sønner.»

³³ Da Ja'akåv hadde fullført å befale sine sønner, trakk han føttene opp i sengen og utåndet. Så ble han forenet med sitt folk.

[Til Bereshit](#)

Kapittel 50

¹ Da bøyde Jåsef seg over sin fars ansikt, og han gråt over ham og kysset ham. ² Jåsef bød tjenerne sine, de som var leger, å balsamere hans far. Så balsamerte legene Israel. ³ Førte dager gikk med til det, for så lang tid går med til dem som skal balsameres. Mitsrajimerne gråt over ham i sytti dager.

⁴ Da sørgedagene hans var over, talte Jåsef til paråhs husfolk og sa: «Hvis jeg nå har funnet nåde for deres øyne, så tal når paråh hører på, og si: ⁵ Min far fikk meg til å sverge, og han sa: «Se, jeg skal snart dø. I graven jeg fikk gravd for meg selv i K'naans land, der skal du begrave meg.» Jeg ber deg, la meg derfor dra opp for å begrave min far, så vil jeg komme tilbake.» ⁶ Paråh sa: «Dra opp og begrav din far, slik han fikk deg til å sverge.»

⁷ Så dro Jåsef opp for å begrave sin far. Sammen med ham dro alle tjenerne til paråh, de eldste i hans hus og alle de eldste i landet Mitsrajim, ⁸ sammen med hele Jåsefs hus, hans brødre og hans fars hus. Bare de små barna, småfeet og storfeet deres lot de bli igjen i landet Gåshen. ⁹ Sammen med ham dro både vogner og hestfolk, og de var et meget stort reisefølge.

¹⁰ Så kom de til Gåren-Ha'atad, som er på den andre siden av Jarden, og der holdt de en stor og verdig dødsklage. Han holdt sørgehøytid i syv dager over sin far. ¹¹ Da de som bodde i landet, K'naaneerne, så sørgehøytiden ved Gåren-Ha'atad, sa de: «Det er en meget dyp sorg som har rammet egypterne.» Derfor kalte de stedet med navnet Hevel- Mitzrajim, som ligger på andre siden av Jarden.

¹² Så gjorde hans sønner slik han hadde befalt dem å gjøre med ham. ¹³ Hans sønner førte ham til K'naans land og begravde ham i hulen på Makpela-jordet, utenfor Mamre, stedet Avraham kjøpte sammen med jordstykket fra hetitten Efrån, for å ha en eiendom til gravsted.

¹⁴ Etter at han hadde begravd sin far, vendte Jåsef tilbake til Mitsrajim, både han, hans brødre og alle som hadde dratt opp med ham for å begrave hans far.

¹⁵ Da Jåsefs brødre så at deres far var død, sa de: «Kanskje Jåsef vil hate oss og til fulle gjengjelde alt det onde vi gjorde mot ham.» ¹⁶ Så sendte de bud til Jåsef og sa: «Før din far døde, bød han og sa: ¹⁷ Så skal dere si til Jåsef: Jeg ber deg, tilgi dine brødres overtredelse og deres synd. For de gjorde ondt mot deg. Nå ber vi at du skal tilgi overtredelsen som er gjort av tjenerne til din fars Elåhim.» Jåsef gråt da de talte til ham. ¹⁸ Så kom også hans brødre og falt ned for hans ansikt, og de sa: «Se, vi er dine tjenere.» ¹⁹ Jåsef sa til dem:

«Frykt ikke, for er vel jeg i Elåhims sted? ²⁰ Men dere, dere tenkte ut ondt mot meg. Men Elåhim har tenkt det til det gode, for å gjøre det som det er i dag, og å berge livet til mange mennesker. ²⁰ Men dere, dere tenkte ut ondt mot meg. Men Elåhim har tenkt det til det gode, for å gjøre det som det er i dag, og å berge livet til mange mennesker. ⁷²¹ Derfor skal dere ikke frykte. Jeg skal sørge for dere og deres barn.» Og han trøstet dem og talte vennlig til dem.

²² Så bodde Jåsef i Mitsrajim, han og hans fars hus. Jåsef levde i hundre og ti år. **Maftir**²³ Jåsef så Efraims barn helt til tredje ledd. Barna til Machir, Manasses sønn, ble også oppfostret på Jåsefs fang.

²⁴ Jåsef sa til sine brødre: «Jeg skal dø. Men Elåhim skal sannelig se til dere og føre dere opp fra dette landet, til det landet Han tilsverget Avraham, Jitzchak og Ja'akåv.» ²⁵ Så fikk Jåsef Israels barn til å sverge og sa: «Elåhim skal sannelig se til dere, og dere skal føre mine bein opp herfra.» ²⁶ Så døde Jåsef, og han var hundre og ti år gammel. De balsamerte ham, og han ble lagt i en kiste i Mitsrajim.

[Til toppen](#)

Første kongebok 2:1 – 2:12

¹ Det nærmet seg de dagene da David skulle dø, og han befalte sin sønn Shlåmå og sa: ² Jeg går den veien alt på jorden går. Men vær du sterk, og vis deg som en mann! ³ Hold alt det YHVVH din Elåhim vil skal holdes, så du vandrer på Hans veier, holder Hans forskrifter, Hans bud, Hans dommer og Hans vitnesbyrd, slik det er skrevet i Tårat Måshe (b'tårat Måshe), så du kan handle klokt i alt det du gjør, og hvor du enn skulle gå, ⁴ for at YHVVH kan la sitt Ord gå i oppfyllelse, det Han talte om meg, da Han sa: «Hvis dine sønner tar seg i vare på sin vei, så de vandrer i sannhet for Mitt ansikt, av hele sitt hjerte og av hele sin sjel, da skal du aldri mangle en mann på Israels trone.»

⁵ Dessuten vet du hva Jåav, ben-Tz'rojah, gjorde mot meg, og hva han gjorde med de to øverstkommanderende for Israels hærer, mot Avner, ben-Ner, og Amasa, ben-Jeter, som han drepte. Han utøste krigsblod i fredstid, og lot det komme krigsblod på beltet han hadde rundt livet, og på sandalene som var på føttene hans. ⁶ Derfor skal du bruke din visdom, og ikke la ham fare i fred gråhåret ned i dødsriket.

⁷ Men vis barmhjertighet mot Gil'aditten Barzillajs sønner, og la dem være blant dem som spiser ved ditt bord. For slik kom de meg i møte da jeg flyktet for din bror Avshalåm.

⁸ Og se, du har med deg Shimi, ben-Gera, Benjaminitten fra Bachorim, som forbannet meg med en grusom forbannelse den dagen jeg dro til Machanajim. Men han kom ned for å møte meg ved Jarden, og jeg sverget for ham ved YHVVH og sa: «Jeg skal ikke drepe deg med sverdet.» ⁹ Derfor skal du nå ikke holde ham skyldfri, for du er en vis mann og vet hva du bør gjøre med ham, men send ham med blod gråhåret ned i dødsriket.

¹⁰ Så fikk David hvile hos sine fedre, og han ble begravd i Davids by. ¹¹ Alle dagene David var konge over Israel, ble førti år. I Hevrån var han konge i syv år, og i Jeroshalajim var han konge i trettitre år.

¹² Så satte Shlāmā seg på sin far Davids trone. Kongedømmet hans ble kraftig grunnfestet.

[Til toppen](#)

Apostlenes gjerninger 7:9 – 7:16

⁹ Og patriarkene ble misunnelige på Jåsef og solgte ham til Mitsrajim. Men Elåhim var med ham ^{1. Mos 37:11, 28; 39:1-3, 21, 23}. ¹⁰ Og Han fridde ham ut fra alle trengslene hans, og ga ham nåde og visdom i møte med paråh, kongen i Mitsrajim. Og han gjorde ham til høvding over Mitsrajim og over hele sitt hus ^{1. Mos 41:37-44}. ¹¹ Det kom en hungersnød og stor trengsel over hele Mitsrajims og K'naans land ^{1. Mos 41:54; 42:5}, og våre fedre fant ikke noe til sitt livsopphold. ¹² Men da Ja'akåv hørte at det var korn i Mitsrajim, sendte han ned våre fedre først. ¹³ Den andre gangen ga Jåsef seg til kjenne for brødrene sine ^{1. Mos. 45:1}, og Jåsefs slekt ble kjent for paråh. ¹⁴ Så sendte Jåsef bud og kalte til seg sin far Ja'akåv og hele sin slekt, syttifem mennesker. ¹⁵ Så dro Ja'akåv ned til Mitsrajim. Og han døde, både han og våre fedre. ¹⁶ Og de ble båret tilbake til Shechem og lagt i den graven Avraham hadde kjøpt for en bestemt pengesum fra sønnene til Chamår, far til Shechem.

[Til toppen](#)

Hebreerne 11:21 – 11:22

²¹ Ved tro var det Ja'akåv, da han lå for døden, velsignet hver og en av Jåsefs sønner, og han tilba mens han bøyde seg over hodet på staven sin. ²² Ved tro talte Jåsef, da han lå for døden, om Israels barns utreise, og han ga påbud om hva som skulle gjøres med beina hans.

[Til toppen](#)

Første Kefa / Peter 1:3 – 1:9

³ Lovet være Elåhim og vår Herre Jeshoa HaMahijachs Far, Han som etter sin rike miskunn har gjenfødt oss til et levende håp ved Jeshoa HaMahijachs oppstandelse fra de døde, ⁴ til en arv som er uforgjengelig, uten flekker og uvisnelig, som er oppbevart i Himmelen for dere, ⁵ dere som ved Elåhims kraft blir bevart ved troen, til den frelse som er ferdig til å bli åpenbart i den siste tid. ⁶ Over dette jubler dere, selv om dere nå, en liten stund, om så skal være, opplever sorg ved mange forskjellige prøvelser, ⁷ for at den prøvede ekthet i deres tro – som er mye mer dyrebar enn gull som forgår, selv om det lutres ved ild – må bli funnet til lov, pris og ære ved Jeshoa HaMahijachs åpenbarelse.

⁸ Selv om dere ikke har sett Ham, elsker dere Ham. Selv om dere nå ikke ser Ham, tror dere likevel på Ham. Dere fryder dere med en usigelig glede full av herlighet, ⁹ når dere vinner fram til målet for deres tro, sjelenes frelse.

[Til toppen](#)

Første Kefa / Peter 2:11 – 2:17

¹¹ Dere elskede, jeg formaner dere som fremmede og utlendinger ^{1. Mos 23:4; 47:9} til å avstå fra de kjødelige lyster som fører krig mot sjelen. ¹² La deres ferd blant hedningene være god, for at de, når de baktaler dere som slike som gjør ondt, ut fra de gode gjerningene de får se, kan prise Elåhim på besøksens dag. ¹³ Derfor skal dere underordne dere all menneskelig ordning for YHVHs skyld, enten det er under kongen som den øverste ¹⁴ eller under landshøvdinger, som er sendt ut av ham til straff for dem som gjør ondt, men til ros for dem som gjør godt. ¹⁵ For det er Elåhims vilje at dere ved å gjøre godt skal bringe uforstandige menneskers uvitenhet til taushet, ¹⁶ som frie, men som likevel ikke bruker friheten til å dekke over ondskapen, men bruker den som Elåhims tjenere. ¹⁷ Vis alle ære! Elsk brodersamfunnet! Frykt Elåhim! Vis kongen ære!

[Til toppen](#)